

Anna Kontula vas

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä valtion korvauksiin kotoutumisen edistämisestä pakolaiskiintiön korottamiseksi (11 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Globaali pakolaistilanne on useiden pitkittyneiden konfliktien takia historiallisen vakava. YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n koordinoima uudelleensijoittaminen pakolaiskiintiössä on hallittu keino auttaa haavoittuvimmassa asemassa olevia pakolaisia. Se tarjoaa kipeästi kaivatun turvallisen reitin suojeluun ja mahdollistaa uuden alun usein vuosia pakolaisleireillä eläneille. Kiintiöpakolaisiksi valitaan mm. kidutuksen uhreja, väkivaltaa kokeneita naisia, vammaisia ja lapsiperheitä. Suomen vastaanottamista kiintiöpakolaisista vuosittain noin puolet on ollut lapsia.

Suomi on osallistunut kiintiöpakolaisten vastaanottoon pitkään ja esimerkillisesti. Pakolaiskiintiön koko ei ole kuitenkaan heijastellut maailman pakolaistilannetta. Hallituksen päätös laskea pakolaiskiintiö 500:aan on kestävätilanteessa, jossa globaali pakolaisuus on historiallisella tasolla, pakolaisten määrä on kasvanut vuosittain rajusti useiden pitkittyneiden konfliktien ja kriisien vuoksi ja toisaalta Suomeen on vuosia saapunut melko vähän turvapaikanhakijoita.

Pakolaiskiintiön nosto 2 500:aan edellyttää 11 000 000 euron lisäystä momentille 32.50.30 (valtion korvaukset kotoutumisen edistämisestä). Valtio korvaa muun muassa kunnille ja hyvinvointivaltioille kotoutumiseen liittyviä kustannuksia.

Lisäksi nosto edellyttää sisäministeriön hallinnonalalla lisäystä momenteille 26.40.21 (pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto) ja 26.40.01 (Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot). Kullekin momentille esitetään lisäystä erillisillä talousarvioaloitteilla.

Kiintiöpakolaisten vastaanottamisen kustannusvaikutuksiin vaikuttaa EU:n turvapaikka -, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston (AMIF) jokaisesta vastaanotetusta kiintiöpakolaisesta jäsenvaltiolle maksama kertakorvaus. AMIF-korvauksen myötä pakolaiskiintiön noston nettokustannusvaikutus ensimmäiselle vuodelle on negatiivinen. Kiintiön nostaminen ehdotetusta 500:stä 2500:aan nostaa AMIF-korvausta arviolta 21,2 miljoonaa euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 11 000 000 euroa momentille 32.50.30 valtion korvauksiin kotoutumisen edistämisestä pakolaiskiintiön korottamiseksi 2 500:aan.

Talousarvioaloite TAA 283/2025 vp

Helsingissä 2.10.2025

Anna Kontula vas
Aino-Kaisa Pekonen vas
Minja Koskela vas
Hanna Sarkkinen vas
Veronika Honkasalo vas
Johannes Yrttiaho vas
Timo Furuholm vas
Mai Kivelä vas
Pia Lohikoski vas